Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.№ 653-03-106
Дата 25 / 10 2016 г.

Д О К Л А Д

ОТНОСНО: **Общ законопроект на приетите на 06.10.2016 г. на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс, № 554-01-145, внесен от Анна Василева Александрова, Свилен Филипов Иванов и Данаил Димитров Кирилов на 28.07.2015 г. и законопроект за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс, № 654-01-84, внесен от Данаил Димитров Кирилов, Петър Владиславов Славов, Филип Стефанов Попов, Чавдар Георгиев Георгиев, Емил Димитров Симеонов, Кирил Петров Цочев, Мариана Георгиева Тодорова, Лъчезар Стаменов Никифоров, Янко Александров Янков и Станислав Димитров Анастасов на 07.07.2016 г., изготвен на основание чл. 78, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.**

Общ проект!

З А К О Н
за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс

(обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 50 от 2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. – бр. 63 и 69 от 2008 г., бр. 12, 19, 32 и 42 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 47 от 2009 г.; бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г.; Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 5 от 2011 г.; изм., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 53 и 98 от 2014 г., бр. 50 от 2015 г. и бр.15 и 43 от 2016 г.)

§ 1. В чл. 19 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 накрая се добавя „или е спор, по който една от страните е потребител“.

2. Създава се нова ал 2:

„(2) Извън случаите по ал. 1 спорът може да бъде възложен за решаване от арбитражен съд, когато едната страна е потребител и решаването от този съд е изрично договорено между страните след възникването на спора.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3.“

§ 2. В чл. 280, ал. 2, т. 2 след думите „искове по чл. 322, ал. 2 от този кодекс“ се добавя „с изключение на въпросите по чл. 59 ал. 2 от Семейния кодекс в случаите, в които към датата на обявяване на въззивното решение от брака има ненавършило пълнолетие дете“, а думите „по чл. 59, ал. 7, чл. 123, ал. 2“, „чл. 127, ал. 2“ и „чл. 128“ се заличават.

§ **3.** В чл. 404, т. 1 след думите „както и решенията“ се добавя „и определенията“.

§ **4.** В чл. 405 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 5:

„(5) Съдът отказва издаване на изпълнителен лист въз основа на нищожни по смисъла на чл. 47, ал. 2 от Закона за международния търговски арбитраж решения.“

2. Досегашните ал. 5 и 6 стават съответно ал. 6 и 7.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ **5.** Висящите производства се разглеждат по реда на този закон.

§ **6**. Започналите преди влизането в сила на този закон арбитражни производства се приключват по досегашния ред, с изключение на производствата по повод спорове, прогласени за неарбитрируеми, които се прекратяват.

§ **7.** В **Закона за защита на потребителите** (обн., ДВ, бр. 99 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 30, 51, 53, 59, 105 и 108 от 2006 г., бр. 31, 41, 59 и 64 от 2007 г., бр. 36 и 102 от 2008 г., бр. 23, 42 и 82 от 2009 г., бр. 15, 18 и 97 от 2010 г., бр. 18 от 2011 г., бр. 38 и 56 от 2012 г., бр. 15, 27 и 30 от 2013 г., бр. 61 от 2014 г., бр. 14, 57, 60 и 102 от 2015 г. и бр. 59 и 74 от 2016 г.) в чл. 3 се създава ал. 4:

„(4) Всяка клауза в договор, сключен между търговец и потребител, с която страните възлагат на арбитражен съд решаване на спор между тях, извън процедурата за алтернативно решаване на потребителски спорове по смисъла на този закон, е недействителна, освен ако това е договорено между страните в писмена форма, след възникването на спора.“

§ **8.** В **Закона за международния търговски арбитраж** (обн. ДВ, бр. 60 от 1988 г., изм. бр. 93 от 1993 г., бр. 59 от 1998 г., бр. 38 от 2001 г., бр. 46 от 2002 г.; Решение № 9 от 2002 г. на Конституционния съд – бр. 102 от 2002 г. и бр. 59 от 2007 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 7:

а) в ал. 3 в края на изречения второ се добавя „освен ако уведомлението за арбитражното заседание му е връчено по реда на чл. 32, ал. 2 и той не е присъствал на него.“

б) създава се ал. 4:

„(4) Алинея 3 не се прилага, когато една от страните по спора е потребител.“

2. В чл. 11 се създава ал. 3:

„(3) Като арбитър може да бъде вписан дееспособен пълнолетен гражданин, който не е осъждан за умишлено престъпление от общ характер, има висше образование, най - малко 10 години професионален стаж и притежава високи морални качества.“

3. В чл. 31:

а) създава се нова ал. 2:

„(2) Всяка страна получава код, с който може да проверява развитието на делото на интернет страницата на арбитражния съд.“

б) досегашната ал. 2 става ал. 3.

4. В глава шеста се създава чл. 46а:

„**Чл. 46а.** Всеки арбитражен съд води архив, в който се съхраняват приключените дела в продължение на 10 години от постановяване на решенията и определенията по тях. След изтичане на този срок се съхраняват само решенията и мотивите към тях, както и сключените спогодби.“

5. В чл. 47:

а) досегашният текст става ал.1 и т. 3 се заличава;

б) създават се ал. 2 и 3:

„(2) Арбитражните решения, постановени по спорове, предметът на които не подлежи на решаване от арбитраж или са в нарушение на чл. 19, ал. 2 от Гражданския процесуален кодекс, са нищожни.

(3) Нищожността може да се констатира служебно от Софийски градски съд в производството за издаване на изпълнителен лист или от Върховния касационен съд по повод искова молба от заинтересованата страна или по искане на прокурора, без ограничение във времето.“

6. В чл. 51, ал. 1, изречение второ, след думата „прилагат“ се добавя „арбитражното споразумение или документ, удостоверяващ предпоставките на чл. 7, ал. 3“.

7. В Преходните и заключителни разпоредби се правят следните допълнения:

а) В § 3 се създава ал. 4:

„(4) Арбитражният съд е компетентен да решава спор между страните по ал. 1, само ако е вписан в регистъра на арбитражните съдилища към Министерство на правосъдието.“

б) Създават се § 3а и § 3б:

„**§ 3а.** (1) Председателите на арбитражните съдилища представят до министъра на правосъдието заявление за вписване в регистъра на арбитражните съдилища към Министерство на правосъдието.

(2) Към заявлението се прилагат следните документи:

1. правилник за организацията и дейността на арбитражния съд;

2. устав на арбитражния съд;

3. тарифа за арбитражните такси и разноски;

4. списък на арбитрите и медиаторите.

(3) Министърът на правосъдието издава правилник за устройството и реда на работата и воденето на регистъра по ал.1 и утвърждава със заповед образци на документите по ал. 2.

(4) Заявените обстоятелства по ал. 2 се вписват незабавно.

(5) Министърът на правосъдието отказва вписването по ал. 1 с мотивирано решение, ако арбитрите в списъка не отговарят на изискванията на чл. 11, ал. 3 или не са представени документите по ал. 2. Налице е мълчалив отказ за вписване, ако то не бъде извършено в 14-дневен срок от датата на заявяването му.

(5) Отказът за вписване подлежи на оспорване в 14-дневен срок по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(6) На вписване подлежат и промените в документите по ал. 2.

(7) Компетентността на арбитражните съдилища за разглеждане на спорове възниква от датата на вписването им в регистъра.

(8) Регистърът е публичен, като всеки може да иска справка или извлечение от съдържанието му относно информацията, която подлежи на обявяване.

§ 3б. (1) Министърът на правосъдието упражнява контрол върху дейността на вписаните в регистъра по § 3а, ал. 1 арбитражни съдилища чрез Инспектората на министъра на правосъдието по Закона за съдебната власт.

(2) Проверката се назначава със заповед на министъра на правосъдието служебно или по повод сигнал или жалба на заинтересовано лице. В заповедта се определя арбитражният съд, който подлежи на контрол, инспекторите, на които е възложен контролът, срок за осъществяване на проверката и период, който обхваща проверката, както и други обстоятелства.

(3) Председателят на арбитражния съд осигурява свободен достъп до служебните помещения и до служебния архив за извършване на назначената от министъра на правосъдието проверка.

(4) За констатациите от проверката се съставя протокол.

(5) Министърът на правосъдието може да отправя препоръки до арбитражния съд за отстраняване на констатирани недостатъци.“

§ 9. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ:

ДАНАИЛ КИРИЛОВ